(מהר״י ווייל (סי׳ קפג)): **כג** פ**כְּלֵי חָרֶס** (קלז) **הַמְצֻפִּין*)** (קלח) * **בְּהֶתּוּךְ** (נ) [נ] **זְכוּכִית, דֵּינָם כִּכְלֵי חָרֶס.** הַגָּה: וְיֵשׁ מְקוֹמוֹת שֶׁנָּהֲגוּ שֶׁלֹּא לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בִּכְלֵי חָרֶס גְּלִיזָאר״ט (קמ) אֲפִלּוּ חֲדָשִׁים (מהרי״ל (הל׳ הגעלה)), [א]וְאֵין לְהַחְמִיר (קמא) רַק בִּמְקוֹם הַמִּנְהָג (תשובת מהרי״ל): **כד** צ**כְּלֵי עֵץ הַמְצֻפִּים בְּסַמָּנִים שֶׁקּוֹרִים ברני״ס, (קמב) דִּינָם כִּכְלֵי חָרֶס.** הַגָּה: וְיֵשׁ מְקוֹמוֹת שֶׁמַּחְמִירִים שֶׁלֹּא לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בִּכְלִים (נא) (קמג) צְבוּעִים אֲפִלּוּ הֵן (קמד) חֲדָשִׁים (מהרי״ל (שם)), (קמה) וְכֵן הַמְחֻפִּין (נב) בְּבְדִיל, וְאֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה רַק בְּמָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ אִסּוּר (תשובת מהרי״ל): **כה** ק**כָּל כְּלֵי הַשְׁתָּיָה, בֵּין צְלוּחִיּוֹת בֵּין כּוֹסוֹת, מַתָּרִים (קמו) בִּשְׁטִיפָה, בֵּין שֶׁהֵם (קמז) שֶׁל זְכוּכִית בֵּין** דְּלֹא מְהֲנֵי הַגְעָלָה. עַיֵּן שָׁם. אָכֵן שְׁמַעְתִּי שֶׁכַּמָּה גְּדוֹלִים נָהֲגוּ לְהַחְמִיר רַק לְעִנְיַן אִסּוּר חָמֵץ, אֲבָל בְּכָל הַשָּׁנָה הֵקֵלּוּ לְהַגְעִילָם אַחַר מַעַת לְעַת, דְּהוּא נוֹתֵן טַעַם לְפָגָם וּמַשֶּׁהוּ מֵהַשְּׁתִיָּה.

פ שָׁם בִּגְמָרָא.
צ טוּר בְּשֵׁם רַב הַאי. קּ טוּר מַהָא דְּצִיְּתְיוּ לְעֵיל סְעִיף ד׳.

*) וּקְדֵרוֹת בְּרֶזֶל הַמְצֻפִּים בְּהֶתּוּךְ (גִּישְׁמַעלְצט) לְבֶן וְשׁוּעַ, הָעֲלָה בְּחֻתָּם סוֹפֵר יוֹרֶה דֵּעָה קי״ג

בְּאֵר הַיטֵב

אֲפִלּוּ בְּדִיעֲבַד. עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק מד) וְט״ז (ס״ק כח) וְחוֹק יַעֲקֹב (ס״ק סג):

(נ) **זְכוּכִית.** הִסְכִּימַת אַחֲרוֹנִים לְהַחְמִיר אַף בְּהֶתּוּךְ אָבָר: **כד** (נא) **צְבוּעִים.** אֲפִלּוּ הַצְּבוּעִים בִּכְרֹכֹם אוֹ מֶה שֶׁקּוֹרִין בְּלָע״ךְ מְאֹל״ט בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז. מַהֲרִי״ל (הל׳ הגעלה) וּמַהֲרִי״ו וְוִיל (סי׳ קצג): (נב) **בְּבְדִיל.** נוֹהֲגִין בְּקֶצֶת מְקוֹמוֹת שֶׁעוֹמֵד יְהוּדִי עַל גַּבּוֹ בְּשָׁעַת מְלֵאכָה:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הַתַּנּוּר. הֵינוּ (קמו) כְּשֶׁהַתַּנּוּר חַם, אָסוּר אַף אִם הַמַּצָּה צוֹנֶנֶת, וְכֵן לְהֶפֶךְ כְּשֶׁהַמַּצָּה חַמָּה, אַף אִם הַתַּנּוּר צוֹנֶן. וּבְשֶׁנֵּיהֶם צוֹנְנִין, בְּדֶרֶךְ קֶבַע אָסוּר, וּבְדֶרֶךְ אַרְעַי אֵין אִסּוּר אִם כְּבָר וְנִקָּה גַּבֵּי הַתַּנּוּר שֶׁלֹּא נִמְצָא שָׁם חָמֵץ בְּעַיִן, וּכְמוֹ שֶׁמְּבֹאָר לְעֵיל בְּסוֹף סָעִיף א׳ (משנ״ב ס״ק טז). וּלְעִנְיַן דִּיעֲבַד, אִם הִנִּיחַ עָלֶיהָ מַצָּה כְּשֶׁהַתַּנּוּר חַם אוֹ כְּשֶׁהַמַּצָּה חַמָּה אוֹ שְׁנֵיהֶם חַמִּים, אוֹסֵר תַּחְתּוֹנִיּוֹת הַמַּצָּה כְּדֵי קְלִיפָּה. וְכָל זֶה בְּשֶׁהִנִּיחַ הַמַּצָּה בְּלִי הָפְסֵק מִתַּחְתֶּיהָ, אֲבָל אִם הִנִּיחַ קְדֵרוֹת עִם תַּבְשִׁיל, אֲפִלּוּ אִם שְׁנֵיהֶם חַמִּים (קמו) אֵין אוֹסֵר בְּדִיעֲבַד, שֶׁאֵין אִסּוּר הַבָּלוּעַ יוֹצֵא מִדֶּפֶן הַתַּנּוּר לִדֶפֶן הַקְּדֵרָה. וּלְכַתְּחִלָּה, גַּם קְדֵרוֹת אֲסוּרוֹת לְהַנִּיחַ שָׁם בְּכָל גֻּנְיֵי (אם לא שֶׁשְּׁנֵיהֶם צוֹנְנִים). וּכְשֶׁמַּנִּיחַ דָּבָר מַפְסִיק (קמח) כְּמוֹ בַּרְזֶל וּכְהֵאי גַּוְנָא מִתַּחְתָּיו, אוֹ שֶׁהִטִּיחַ בְּטִיט כָּעֵבִי אֶצְבַּע, מֻתָּר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ הַכֹּל מִלְמַעְלָה. וְכָל אֵלּוּ הַדִּינִים שַׁיָּךְ גַּם בַּקַּאכְלִי״ן הָעֲשׂוּיִין בַּתַּנּוּרִים מִן הַצַּד, אֲבָל דֶּשֶׁם אֵין מוֹעִיל הָפְסֵק בַּרְזֶל אוֹ טִיחַ טִיט לְמַטָּה לְבַד, אֶלָּא אִם כֵּן הִטִּיחַ בְּטִיט גַּם מִן הַצְּדָדִים (קמט) וְגַם מִלְמַעְלָה, אָכֵן טִיחַ שֶׁלְּמַעְלָה (קפ) אֵינוֹ מֹעִיל בְּדִיעֲבַד. וּכְשֶׁמַּשִּׁים כִּסּוּי עַל הַקְּדֵרוֹת שָׁמַּנִּיחַ שָׁם, מֻתָּר לְכַתְּחִלָּה אַף כְּשֶׁאֵין שָׁם טִיחַ מִלְמַעְלָה. וְעַתָּה נְבָאֵר לְעִנְיַן תּוֹךְ הַתַּנּוּר, אִם לֹא הִכְשִׁירוּ מִקֹּדֶם, אִם הִנִּיחַ מַצָּה בְּתוֹכוֹ דֵּינוֹ כְּעַל הַתַּנּוּר, וְכַנַּ״ל. וּלְעִנְיַן אֲפִיַּת הַמַּצּוֹת שָׁם, דֵּינוֹ כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר בְּסִימָן תס״א (ס״א) עַיֵּן שָׁם. וּלְעִנְיַן בִּשּׁוּל בְּתוֹכוֹ, אַף דִּלְכַתְּחִלָּה צָרִיךְ לְהַכְשִׁירוֹ גַּם לָזֶה כְּמוֹ לַאֲפִיָּה [אוֹ שֶׁיָּטִיחַ בְּטִיט כָּעֵבִי אֶצְבַּע אֶת קַרְקָעִיתוֹ], מִכָּל מָקוֹם בְּדִיעֲבַד אֵין לָאֱסֹר (קפו) הַתַּבְשִׁיל אַף אִם לֹא הִכְשִׁירוֹ: **כג** (קלז) **הַמְצֻפִּים וְכוּ׳.** מִכָּל צַד. וְאַף דִּכְתַב הַמְחַבֵּר בְּסָעִיף כ״ו דִּכְלֵי זְכוּכִית אֵינוֹ בּוֹלֵעַ כְּלָל, (קפד) הָכָא כֵּיוָן דִּמְחַפֶּה עַל הַחָרֶס וְנִצְרָךְ עִמּוֹ בַּכְּבִישָׁן בָּלַע טְפֵי: (קלח) **בְּהֶתּוּךְ זְכוּכִית.** (קפה) וְהַסְכִּמַת אַחֲרוֹנִים לְהַחְמִיר אַף בְּהֶתּוּךְ עִפָּרֶת אוֹ בְּדִיל דְּלֹא מְהֲנֵי הַגְעָלָה, לְפִי שֶׁכְּשֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ חָמֵץ בְּחַמִּין נִבְלָע הֶחָמֵץ בְּכָל עֲבִי הַכְּלִי וְנִבְלָע גַּם בַּחָרֶס שֶׁתַּחַת הָעֶפָרֶת, וְשׁוּב אֵינוֹ נִפְלָט מִמֶּנּוּ לְעוֹלָם: (קלט) **דִּינָם כִּכְלֵי חָרֶס.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, וְאָז אִם תַּשְׁמִישׁוֹ בְּחַמִּין לֹא מְהֲנֵי הַגְעָלָה. (קפז) וְאֵין חִלּוּק בֵּין אִם הָיָה הַכְּלִי מִקֹּדֶם יְרֵקָה וּשְׁחוֹרָה, וַאֲפִלּוּ אִם הָיָה חֲלָקָה בְּלֹא בְּקָעִים, מִכָּל מָקוֹם הוּא בּוֹלֵעַ עַל יְדֵי חַמִּין. אֲבָל אִם דָּרְךְ תַּשְׁמִישָׁהּ בְּצוֹנֶן, אָז יֵשׁ חִלּוּק, דְּאִם הַכְּלִי נַעֲשָׂה מִקַּרְקַע יְרֵקָה, אֵין לָהּ תַּקָּנָה, דְּדַרְכָּהּ לִבְלַע. וְאִם מִלְּבָנָה וּשְׁחוֹרָה, נִתָּרִים בְּהַגְעָלָה אוֹ בִּצְרוּי, וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף כ״א, אֲפִלּוּ אִם יֵשׁ בָּהּ בְּקָעִים. וְאִם אֵין בָּהּ בְּקָעִים, אֵין צָרִיךְ הַגְעָלָה וּכְשֶׁכְּשׁוּף בְּעֶלְמָא סַגִּי, וְכַמְבֹאָר בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קל״ה (ס״ו) לְעִנְיַן יַיִן נָסָךְ [מַאֲמַר מָרְדְּכַי (ס״ק לב)]: (קמ) **אֲפִלּוּ הַן חֲדָשִׁים.** שֶׁלֹּא נִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן חָמֵץ מֵעוֹלָם, (קפה) לְפִי שֶׁמְּקֻצַּת הָאֻמָּנִין עוֹשִׂין פְּעֻלַּת הַצִּפּוּי עַל יְדֵי סַבִּין, וַהֲרֵי יֵשׁ כָּאן חָמֵץ בָּלוּעַ בְּתוֹךְ הַצִּפּוּי. וַאֲפִלּוּ הַצִּפּוּי מֵעַט מִבַּחוּץ, גַּם כֵּן אֵינוֹ כְּדַאי [פְּרִי מְגַדִּים (א״א ס״ק מו)] וְאוֹתָן כֵּלִים שֶׁנּוֹטֵף עֲלֵיהֶם לִפְעָמִים טִפִּים מֵהַתָּכָה מִכֵּלִים אֲחֵרִים, (קפו) אֵין לְהַקְפִּיד: (קמא) **רַק בִּמְקוֹם הַמִּנְהָג.** וַאֲפִלּוּ בְּאוֹתָן מְקוֹמוֹת, אִם יָדוּעַ שֶׁכְּלִי חָרֶס זֶה לֹא עָרַב הָאֻמָּן סַבִּין בְּצִפּוּיוֹ, יֵשׁ לְהָקֵל. וּלְפִיכָךְ נוֹהֲגִים (קפז) בְּאֵיזֶה מְקוֹמוֹת, שֶׁיְּהוּדִי עוֹמֵד עַל גַּבֵּן בְּשָׁעַת מְלֵאכָה לִרְאוֹת שֶׁלֹּא יִתֵּן הַצִּפּוּי עַל יְדֵי סַבִּין: **כד** (קמב) **דִּינָם כִּכְלֵי חָרֶס.** שֶׁאֵין הַגְעָלָה מוֹעֶלֶת לָהֶם אִם נִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם חָמֵץ (קפח) בְּחַמִּין, (קפט) שֶׁהַסַּמָּנִים מְעַכְּבִין עַל מֵי הַגְעָלָה שֶׁלֹּא יַפְלִיטוּ מַה שֶּׁבָּלוּעַ בְּתוֹךְ הָעֵצִי: (קמג) **צְבוּעִים.** בִּכְרֹכֹם וְכַדּוֹמֶה: (קמד) **חֲדָשִׁים.** דְּחִישִׁינַן שֶׁמָּא הָיָה עַל יְדֵי סַבִּין אוֹ שֶׁצָּבַע כֵּלִים יְשָׁנִים: (קמה) **וְכֵן הַמְחֻפִּין בְּבְדִיל.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, אֲפִלּוּ הֵן חֲדָשִׁים, וְגַם כֵּן מִטַּעַם הַצִּפּוּי עַל יְדֵי סַבִּין אוֹ (קנ) שֶׁחֻפָּה כֵּלִים יְשָׁנִים. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסָעִיף י״ג וּבְמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם (ס״ק עז): **כה** (קמו) **בִּשְׁטִיפָה.** עַיֵּן לְעֵיל בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן מ״ט: (קמז) **שֶׁל זְכוּכִית.**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(קמו) אַחֲרוֹנִים: (קמו) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק מד) וְט״ז (ס״ק כח) וְחוֹק יַעֲקֹב (ס״ק סג):

(קמז) אַחֲרוֹנִים: (קמז) חק יַעֲקֹב (סי׳ תסא סק״ג) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים, מִשּׁוּם הַזַּעָה שֶׁל חָמֵץ שֶׁעָלָה לְמַעְלָה מֵהַבֶּלַע הָרוֹתַחַת שֶׁהִנִּיחַ בְּכָל הַשָּׁנָה וְנִבְלַע בְּגִגּוֹ שֶׁל הַקַּאכְלִי״ן, וְעַתָּה חוֹזֵר וְנוֹפֵל בְּתוֹךְ הַקְּדֵרוֹת בְּשִׁמּוּתְחַמֵּם: (קפ) מִסְקָנַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסִימָן זֶה (שם), וּבֵית מֵאִיר בְּסִימָן תס״א (ס״א). וְעַיֵּן בְּחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אִיגֶר שֶׁמְּפַקְפֵּק עַל דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם, וְגַם עַל דִּבְרֵי בֵּית מֵאִיר יֵשׁ לְפַקְפֵּק (לְפִי מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ הַשְׁתָּא בְּאוֹת הַקּוֹדֶם), מִכָּל מָקוֹם יֵשׁ לְסָמֹךְ עֲלֵיהֶם לְהָקֵל בְּדִיעֲבַד, מִשּׁוּם דְּהוּא נוֹתֵן טַעַם לְפָגָם גַּם כֵּן: (קפט) **וְאִם כְּבָר הַתַּנּוּר מִתְּחִלָּה מֻחְמָץ בְּצִנּוּן, אֵף הַקְּדֵרָה מֻתָּר** [הַגְרַ״ז (סעי׳ ס״ח)]: **כג** (קפב) הָרַא״ש (פ״ב סי׳ ח):

לְיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו״ע הרב (סעיף ע) כתב: נכון להורות שיגעילו אותם אחר הציפוי.

עוֹן וְהֶדֶר - Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

שָׁהֵם שֶׁל עֵץ בֵּין שֶׁהֵם שֶׁל מַתֶּכֶת בֵּין שֶׁהֵם שֶׁל חֶרֶס, ר וְאַף עַל פִּי שֶׁלִּפְעָמִים נוֹתְנִים בָּהֶם לֶחֶם חָם, (קמח) כֵּיוָן שֶׁרֹב תַּשְׁמִישָׁן אֵינוֹ אֶלָּא בְּצוֹנֵן, סַגִּי בִּשְׁטִיפָה, שֶׁלֹּא הָלְכוּ בְּכָל כְּלֵי אֶלָּא אַחַר רֹב תַּשְׁמִישׁוֹ. הַגָּהּ: (קמט) מִיהוּ יֵשׁ (נג) מַחְמִירִים (קנ) וּמַצְרִיכִים הַגְעָלָה, וְכֵן נוֹהֲגִין (וְעַיֵּן לְעֵיל סָעִיף ר'): כו שׁכְּלֵי זְכוּכִית, אֲפִלּוּ (קנא) מַכְנִיסָן לְקִיּוּם, (קנב) תוַאֲפִלּוּ מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם בְּחַמִּין, אֵין צְרִיכִים שׁוּם הֶכְשֵׁר, (קנג) שֶׁאֵינָם בּוֹלְעִים וּבִשְׁטִיפָה בְּעָלְמָא סַגִּי לְהוּ. הַגָּהּ: (קנד) וְיֵשׁ מַחְמִירִין וְאוֹמְרִים דִּכְלֵי זְכוּכִית אֲפִלּוּ הַגְעָלָה לֹא מְהַנֵּי לְהוּ, (קנה) וְכֵן (נד) הַמִּנְהָג בְּאַשְׁכְּנַז (קנו) וּבִמְדִינוֹת אֵלּוּ (סמ"ק רכב) ואגור (סי' תסלו)). וְכֵן כְּלֵי כֶּסֶף שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכָן הַתּוּךְ זְכוּכִית שֶׁקּוֹרִין גִּישְׁמָעלְצ"ט, (קנז) אֵין לְהַגְעִילוֹ, (קנח) אֲבָל מִבַּחוּץ (קנט) אֵינוֹ מַזִּיק (תרומת הדשן סימן קלב): כז אשְׁפּוּד יָשָׁן שֶׁצָּלוּ בּוֹ עוֹפוֹת בְּפֶסַח, מֻתָּרִין, אַף עַל פִּי (קס) שֶׁמִּקְדָּם צָלוּ בּוֹ בָּשָׂר (נה) מָלוּחַ מִמֶּלַח שֶׁלֹּא נִבְדַּק. הַגָּהּ: מִיהוּ אֵין לְהַתִּיר רַק בְּדִיעֲבַד. וְכֵן (קסא) הַבַּרְזוֹת שֶׁבְּחָבִיּוֹת שֶׁל יַיִן, (קסב) נוֹהֲגִין לַהֲדִיחָן (אגור (סי' תמז) ומהרי"ל (הל' שלושים יום קודם לפסח)). וְכֵן

ר תְּשׁוּבַת הָרַשְׁבָּ"א (ח"א סי' שעב). ש הָרַ"ן בְּפֶרֶק ב' דְּפָסָחִים (ס. ד"ה כי). ת הָרַשְׁבָּ"א בְּתְשׁוּבָה (סי' רלג). א מָרְדְּכַי בְּפֶרֶק ב' דְּפָסָחִים (סי' תקנה).

בַּאֵר הַיֵּטֵב

כה (נג) מַחְמִירִים. וּבְדִיעֲבַד אֵינוֹ אוֹסֵר: **כו** (נד) הַמִּנְהָג. אֲבָל בְּדִיעֲבַד אִם לֹא נִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ רַק צוֹנֵן, סַגִּי בַּהֲדָחָה. וְאִם תַּשְׁמִישׁוֹ בְּחַמִּין אוֹ עַל יְדֵי כְּבִישָׁה מֵעֵת לְעֵת, מְהַנֵּי לְהוּ דִּיעֲבַד אִם לֹא נִתְעַרֵב בָּהֶם דָּבָר אַחֵר: **כז** (נה) מָלוּחַ. מֵה שֶּׁאֵין כֵּן אִם צָלוּ בּוֹ מוּלְיָיתָא מֻתָּרִין, עַיֵּן סָעִיף ד':

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

נָקֵט זֶה אֲפִלּוּ לְדַעַת הַמַּחְמִירִין בִּזְכוּכִית כְּשֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן בְּחַמִּין אוֹ בְּמַכְנִיסוֹ לְקִיּוּם, כְּדִלְקַמָּיהּ בְּסָעִיף כ"ו בַּהַגָּ"ה, הָכָא כְּשֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן בְּצוֹנֵן לְכָלֵי עָלְמָא לא בָּלְעִי וְסַגִּי בִּשְׁטִיפָה, וּמַתְּר אַחַר כָּךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן בְּחַמִּין: (קמח) כֵּיוָן שֶׁרֹב תַּשְׁמִישָׁן וְכוּ'. עַיֵּן לְעֵיל בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן מ"ו: (קמט) מִיהוּ יֵשׁ מַחְמִירִין. הֵינוּ לְכַתְּחִלָּה, אֲבָל בְּדִיעֲבַד סַגִּי לְהוּ בִּשְׁטִיפָה [רַמ"א לְעֵיל בְּסָעִיף ו']: (קנ) וּמַצְרִיכִין הַגְעָלָה. וְהוּא הַדִּין (קנא) עַל יְדֵי מִלּוּי וַעֲרוּי, וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף כ"א: **כו** (קנא) מַכְנִיסָן לְקִיּוּם. הֵינוּ שֶׁהִכְנִיס חֹמֶץ לְתוֹכָן שִׁיתְקַיֵּם שָׁם: (קנב) וַאֲפִלּוּ מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם בְּחַמִּים. הֵינוּ שֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם בְּחַמִּין בְּלֹא שׁוּם הֶכְשֵׁר, מַתְּר. וְאַף שֶׁאִם הָיָה יָדוּעַ לָנוּ שֶׁהָיָה בַּמָּלַח חֹמֶץ, אַף עַל פִּי שֶׁהָיָה לִפְנֵי פֶּסַח (רו) מִכָּל מָקוֹם הָיָה אָסוּר, עַתָּה שֶׁאֵין יָדוּעַ לָנוּ, (רז) מִסְּפֵקָא לא מַחְזִקִינַן אִסּוּרָא שֶׁהָיָה חֹמֶץ עַל הַכְּלִי. וְאִם צָלוּ עָלָיו מוּלְיָתָא אוֹ שְׁאָר חֹמֶץ, כְּגוֹן שֶׁיִּבְּשׁוּ עָלָיו לֶחֶם (רח) אֲפִלּוּ מַשֶּׁהוּ, וְלֹא לִבְּנוּהוּ בֵּיְנָתַיִם, אַף שֶׁהִגְעִילוּ, וְאַחַר כָּךְ צָלוּ עָלָיו בָּשָׂר בְּפֶסַח, (רט) [ג]אַף בְּדִיעֲבַד אָסוּר. אָכַן אִם הָיָה (ר) הֶפְסֵד מֻרְבֶּה, (ריא) אוֹ שֶׁהוּא אֵינוֹ בֶּן יוֹמוֹ, יֵשׁ לְהָקֵל אַחַר שֶׁהִגְעִילוּ וְיֵשׁ בְּתוֹךְ הַבָּשָׂר שִׁשִּׁים לְבַטֵּל הַבְלִיעָה: (קסא) הַבַּרְזוֹת. מִפְּנֵי (ריב) שֶׁמְּמַשְׁמְשִׁין בָּהֶם בְּיָדַיִם הַמְדֻבָּקִים מֵחָמֵץ: (קסב) נוֹהֲגִין לַהֲדִיחָן. וְטוֹב יוֹתֵר (ריג) לִקַּח בַּרָזוֹת

כה (נג) מַחְמִירִים. וּבְדִיעֲבַד אֵינוֹ אוֹסֵר: **כו** (נד) הַמִּנְהָג. אֲבָל בְּדִיעֲבַד אִם לֹא נִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ רַק צוֹנֵן, סַגִּי בַּהֲדָחָה. וְאִם תַּשְׁמִישׁוֹ בְּחַמִּין אוֹ עַל יְדֵי כְּבִישָׁה מֵעֵת לְעֵת, מְהַנֵּי לְהוּ דִּיעֲבַד אִם לֹא נִתְעָרֵב בָּהֶם דָּבָר אַחֵר: **כז** (נה) מָלוּחַ. מֵה שֶּׁאֵין כֵּן אִם צָלוּ בּוֹ מוּלְיָיתָא מֻתָּרִין, עַיֵּן סָעִיף ד':

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

נָקֵט זֶה אֲפִלּוּ לְדַעַת הַמַּחְמִירִין בִּזְכוּכִית כְּשֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן בְּחַמִּין אוֹ בְּמַכְנִיסוֹ לְקִיּוּם, כְּדִלְקַמָּיהּ בְּסָעִיף כ"ו בַּהַגָּ"ה, הָכָא כְּשֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן בְּצוֹנֵן לְכָלֵי עָלְמָא לא בָּלְעִי וְסַגִּי בִּשְׁטִיפָה, וּמַתְּר אַחַר כָּךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן בְּחַמִּין: (קמח) כֵּיוָן שֶׁרֹב תַּשְׁמִישָׁן וְכוּ'. עַיֵּן לְעֵיל בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן מ"ו: (קמט) מִיהוּ יֵשׁ מַחְמִירִין. הֵינוּ לְכַתְּחִלָּה, אֲבָל בְּדִיעֲבַד סַגִּי לְהוּ בִּשְׁטִיפָה [רַמ"א לְעֵיל בְּסָעִיף ו']: (קנ) וּמַצְרִיכִין הַגְעָלָה. וְהוּא הַדִּין (קנא) עַל יְדֵי מִלּוּי וַעֲרוּי, וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף כ"א: **כו** (קנא) מַכְנִיסָן לְקִיּוּם. הֵינוּ שֶׁהִכְנִיס חֹמֶץ לְתוֹכָן שִׁיתְקַיֵּם שָׁם: (קנב) וַאֲפִלּוּ מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם בְּחַמִּים. הֵינוּ שֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן בְּחַמִּין בְּלֹא שׁוּם הֶכְשֵׁר, מַתְּר. וְאַף שֶׁאִם הָיָה יָדוּעַ לָנוּ שֶׁהָיָה בַּמָּלַח חֹמֶץ, אַף עַל פִּי שֶׁהָיָה לִפְנֵי פֶּסַח (רו) מִכָּל מָקוֹם הָיָה אָסוּר, עַתָּה שֶׁאֵין יָדוּעַ לָנוּ, (רז) מִסְּפֵקָא לא מַחְזִקִינַן אִסּוּרָא שֶׁהָיָה חֹמֶץ עַל הַכְּלִי. וְאִם צָלוּ עָלָיו מוּלְיָתָא אוֹ שְׁאָר חֹמֶץ, כְּגוֹן שֶׁיִּבְּשׁוּ עָלָיו לֶחֶם (רח) אֲפִלּוּ מַשֶּׁהוּ, וְלֹא לִבְּנוּהוּ בֵּיְנָתַיִם, אַף שֶׁהִגְעִילוּ, וְאַחַר כָּךְ צָלוּ עָלָיו בָּשָׂר בְּפֶסַח, (רט) [ג]אַף בְּדִיעֲבַד אָסוּר. אָכַן אִם הָיָה (ר) הֶפְסֵד מֻרְבֶּה, (ריא) אוֹ שֶׁהוּא אֵינוֹ בֶּן יוֹמוֹ, יֵשׁ לְהָקֵל אַחַר שֶׁהִגְעִילוּ וְיֵשׁ בְּתוֹךְ הַבָּשָׂר שִׁשִּׁים לְבַטֵּל הַבְלִיעָה: (קסא) הַבַּרְזוֹת. מִפְּנֵי (ריב) שֶׁמְּמַשְׁמְשִׁין בָּהֶם בְּיָדַיִם הַמְדֻבָּקִים מֵחָמֵץ: (קסב) נוֹהֲגִין לַהֲדִיחָן. וְטוֹב יוֹתֵר (ריג) לִקַּח בַּרָזוֹת

שַׁעַר הַצִּיּוּן

כָּל הַמַּחְמִירִין בִּזְכוּכִית כְּשֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן בְּחַמִּין אוֹ בְּמַכְנִיסוֹ לְקִיּוּם כְּדִלְעֵיל בְּסָעִיף כ"ו בַּהַגָּ"ה, הָכָא כְּשֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן בְּצוֹנֵן לְכָלֵי עָלְמָא לא בָּלְעִי וְסַגִּי בִּשְׁטִיפָה, וּמַתְּר אַחַר כָּךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן בְּחַמִּין: (קמח) כֵּיוָן שֶׁרֹב תַּשְׁמִישָׁן וְכוּ'. עַיֵּן לְעֵיל בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן מ"ו: (קמט) מִיהוּ יֵשׁ מַחְמִירִין. הֵינוּ לְכַתְּחִלָּה, אֲבָל בְּדִיעֲבַד סַגִּי לְהוּ בִּשְׁטִיפָה [רַמ"א לְעֵיל בְּסָעִיף ו']: (קנ) וּמַצְרִיכִין הַגְעָלָה. וְהוּא הַדִּין (קנא) עַל יְדֵי מִלּוּי וַעֲרוּי, וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף כ"א: **כו** (קנא) מַכְנִיסָן לְקִיּוּם. הֵינוּ שֶׁהִכְנִיס חֹמֶץ לְתוֹכָן שִׁיתְקַיֵּם שָׁם: (קנב) וַאֲפִלּוּ מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם בְּחַמִּים. הֵינוּ שֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן בְּחַמִּין בְּלֹא שׁוּם הֶכְשֵׁר, מַתְּר. וְאַף שֶׁאִם הָיָה יָדוּעַ לָנוּ שֶׁהָיָה בַּמָּלַח חֹמֶץ, אַף עַל פִּי שֶׁהָיָה לִפְנֵי פֶּסַח (רו) מִכָּל מָקוֹם הָיָה אָסוּר, עַתָּה שֶׁאֵין יָדוּעַ לָנוּ, (רז) מִסְּפֵקָא לא מַחְזִקִינַן אִסּוּרָא שֶׁהָיָה חֹמֶץ עַל הַכְּלִי. וְאִם צָלוּ עָלָיו מוּלְיָתָא אוֹ שְׁאָר חֹמֶץ, כְּגוֹן שֶׁיִּבְּשׁוּ עָלָיו לֶחֶם (רח) אֲפִלּוּ מַשֶּׁהוּ, וְלֹא לִבְּנוּהוּ בֵּיְנָתַיִם, אַף שֶׁהִגְעִילוּ, וְאַחַר כָּךְ צָלוּ עָלָיו בָּשָׂר בְּפֶסַח, (רט) [ג]אַף בְּדִיעֲבַד אָסוּר. אָכַן אִם הָיָה (ר) הֶפְסֵד מֻרְבֶּה, (ריא) אוֹ שֶׁהוּא אֵינוֹ בֶּן יוֹמוֹ, יֵשׁ לְהָקֵל אַחַר שֶׁהִגְעִילוּ וְיֵשׁ בְּתוֹךְ הַבָּשָׂר שִׁשִּׁים לְבַטֵּל הַבְלִיעָה: (קסא) הַבַּרְזוֹת. מִפְּנֵי (ריב) שֶׁמְּמַשְׁמְשִׁין בָּהֶם בְּיָדַיִם הַמְדֻבָּקִים מֵחָמֵץ: (קסב) נוֹהֲגִין לַהֲדִיחָן. וְטוֹב יוֹתֵר (ריג) לִקַּח בַּרָזוֹת

כה (קנ) הַגָּרַ"ז (ס"ע). וְאַף שֶׁשָּׁם בְּסָעִיף כ"א לא מַיְירֵי אֶלָּא בִּכְלֵי שֶׁמַּכְנִיסוֹ לְקִיּוּם וּמְשׁוּם כְּבִישָׁה, וְכָאן יֵשׁ חֲשָׁשׁ חֹמֶץ וּבְחַמִּין לֹא מְהַנֵּי עֲרוּי, מִכָּל מָקוֹם יֵשׁ לְהָקֵל בָּזֶה, מְשׁוּם דְּרֹב תַּשְׁמִישׁוֹ הָלַא הוּא רַק בְּצוֹנֵן וְאַף שֶׁלֹּא עַל יְדֵי כְּבִישָׁה, וְגַם דְּמַיְירֵי **בְּאֵינוֹ בֶּן יוֹמוֹ**, כְּמוֹ שֶׁהֲבֵאנוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה לְעֵיל בְּסָעִיף ו' (ס"ק נא): **כו (קנג)** מְרְדְּכַי (סי' תקצה): (קנד) הַגָּרַ"א. וּלְפִי זֶה שֵׁם שֶׁמְּקִלִּין בְּדִיעֲבַד לֵילֵךְ אַחַר רֹב תַּשְׁמִישׁוֹ, וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף ו' בְּהַגָּ"ה, אֵין לְהַחְמִיר גַּם בָּזֶה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ לְקַמָּיהּ בְּאוֹת שֶׁאַחַר זֶה בְּשֵׁם שְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (קנה) הַגָּרַ"ז (סע"ג). וְאַף דְּבַמֶּגֶן אַבְרָהָם לא נִזְכַּר דְּחָלוּי בְּרֹב, מִכָּל מָקוֹם הַדִּין עִמּוֹ, וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף ו' בְּהַגָּ"ה. וּקְצִיעָה, מַשְׁמַע שֵׁם גַּם כֵּן שֶׁכֵּן הוּא דִּעְתּוֹ: (קנו) מֶגֶן אַבְרָהָם (ס"ק מט), וְאַף דְּבַשַּׁ"ז (סק"ל) מַשְׁמַע לְכְאוֹרָה דְּמִקַּל לְגַמְרֵי בִּדְיעֲבַד, וְהַפְּרִי חָדָשׁ דִּעְתּוֹ לְפַסֵּק לְגַמְרֵי כְּהַמַּחְבֹּר, מִכָּל מָקוֹם קָשֶׁה לְהָקֵל, אַחֲרֵי שֶׁהָאֲלִיָּה רַבָּה (ס"ק נד) וְהַחַק יַעֲקֹב (ס"ק סח) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים הֶעְתִּיקוּ דִּבְרֵי הַמֶּגֶן אַבְרָהָם לְדִינָא [וּבְיוֹתֵר דְּרַבָּנוּ יוֹאֵל דְּמַחְמִיר לְעִנְיַן כְּלֵי זְכוּכִית לְאוֹ יְחִידָאָה הוּא, דְּמָצְאתִי בְּחִדּוּשֵׁי הָרִיטְבָ"א (ל: ד"ה לייבבו) בְּשֵׁם הָרְאָ"ה דְּדִעְתּוֹ גַּם כֵּן דִּכְלֵי זְכוּכִית בּוֹלְעִי וְצָרִיךְ הַגְעָלָה, אֶלָּא דְּכָתַב שָׁם דְּהַגְעָלָה לֹא מְהַנֵּי לְהוּ מְשׁוּם דְּחָיֵס שֶׁמָּא פָּקְעָה, וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים לֹא הִזְכִּירוּ סְבָרָא זוֹ, מִשְּׁמַע דְּדַעְתְּהוּ דְּצָרִיךְ לִתֵּן עֲלֵיהֶם מַיִם רוֹתְחִים כְּפִי מַה שֶּׁדָּרְכּוּ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ בְּכָל יוֹם, דְּכִבְלוּעֵי כָּךְ פּוֹלְטוּ, וְכִי הֵיכִי דְּלֹא- חָיֵס בְּכָל יוֹם עַל שִׁמּוּשׁוֹ בְּרוֹתְחִין כֵּן עַתָּה], וְעַל כָּל פָּנִים כְּלֵי הַגְעָלָה בְּוַדַּאי אֵין לְהַתִּיר: **(קנז) וְאַף אִם לֹא הָיָה חֹמֶץ רַק** מְהַנֵּי בְּדִיעֲבַד הַגְעָלָה. מֶגֶן אַבְרָהָם (ס"ק מט) עַיֵּן שָׁם:

ל"קיוסי דברי הרב: א] וכשו"ע הרב (סע"ג) לא הביא להקל בהפסד מרובה. **ב]** וכשו"ע הרב (סע"ו) כתב: אבל אם פעם אחת צלו בשפוד זה מוליייתא או שאר חמץ אפילו משהו ובפסח צלו בו בשר בלא הכשר בינתיים הרי בשר זה אסור אפילו בהנאה (אם השפוד הוא בן יומו ולמנהגנו אפילו אינו בן יומו), שמשהו חמץ שנבלע בשפוד קודם הפסח לא נתבטל בתוכו בס'.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah